

ΕΠΙ ΤΑ ΠΡΟΣΑ

Έτος Α'

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΑΤ. ΜΑΓΚΑΝΑΡΑΣ

Αριθ. (16) 3.

14 Απριλίου 104 (1896)

Ωι τρεις μέχρι τούδε ἐκδοθέντες ἀσιθμοὶ τῆς ἐφημερίδος
εἰς ἀπεστάλησαν καὶ εἴς τινας τῇ ὑποδείξει φίλων των.
Οοι ἐκ τούτων δὲν μᾶς ἐπιστρέψωσι καὶ τὸν τρίτον ἀριθ-
μὸν ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος θεωρήσονται συνδρομηταῖ.

Εἰς οὐδεμίαν ἐφημερίδα ή περιοδικὸν ἀποστέλλεται τὸ
φύλον μας ἐὰν δὲν πληρώσωσι τὴν διδραχμὸν συνδρο-
μῆν του.

Η ΕΝ ΚΑΜΑΡΙΖΗ (ΛΑΥΡΙΟΥ) ΑΙΓΕΡΓΙΑ

“Ηγειραν, τέλος, τὰ θύματα τῶν ἐν Καμαρίζῃ
τοῦ Λαυρίου ἐκμεταλλευτῶν τὴν κεφαλὴν, ήν ἔκυ-
πτον ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἐκμεταλλεύσεως. “Ηγειραν
τὴν κεφαλὴν νὰ ζητήσωσι βελτίωσιν τῆς ἀθλίας
καὶ φοβερᾶς καταστάσεως των. “Ηγειραν τὴν κε-
φαλὴν, διότι δὲν ἡδύναντο νὰ ὑποφέρουν πλέον τὴν
δυστυχίαν, τὴν πενίαν, τὴν ἀθλιότητα. “Ηγειραν οἱ
δυστυχεῖς οὗτοι τὴν κεφαλὴν τὴν βεβαρυμένην ἐν
τῷ φροντίδων τοῦ βίου, καὶ ὑψώσαν τὴν σημαίαν
τῆς ἀπεργίας.

“Ηνόησαν, τέλος, ὅτι καὶ αὐτοὶ εἶναι ἀνθρωποί
καὶ διὰ πρέπει νὰ διαφέρωσιν ἀπὸ τὰ κτήνη· ὅτι
μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων δὲν ὑπάρ-
χει καμμία σχέσις· ὅτι ζοῦν νὰ ἐργαζωνται ὅπως
πλουτίζωσι τὰ παχύδερμα ἔκεινα κτήνη, τὰ ὅποια
οὐδὲν ἄλλο πράττουσιν ή ν' ἀπομιζῶσι, δίκην βδε-
λῶν, τοὺς κόπους τοῦ ἀτυχοῦς ἐργάτου. “Ηνόησαν
ὅτι ἐνούμενοι, συσσωματούμενοι, εἶναι μία μεγάλη,
μεγίστη, δύναμις· ὅτι κατὰ τὴν σημερινὴν ὑπάρχου-
σαν θεωρίαν νὰ ἐπικρατῇ ὁ ισχυρότερος, δύναται νὰ
ἐπικρατήσῃ τὸ δίκαιον των, καθ' ὅτι οὗτοί εἶναι οἱ
ισχυρότεροι. “Ηνόησαν, λοιπόν, ὅτι θὰ ἐπικρατήσῃ
τὸ δίκαιον των καὶ ἐκήρυξαν ἀπεργίαν.

Στερούμενοι τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τὴν θερμότητα
τοῦ ἥλιου καὶ τὸν καθαρὸν ἀέρα, στερούμενοι τὴν
ἔλευθερίαν, φυλακισμένοι, χωμένοι μέσα εἰς τὰ ἀ-
νήλια καὶ ὑγρὰ φρέατα τῶν μεταλλείων, εἰς ἀτμό-
σφαιραν βαρεῖαν καὶ δηλητηριώδη, εἰς θερμοκρα-
σίαν ἀσφικτιώσαν καὶ ἀνθρωποκτόνον, ἐργάζονται
ἀδιακόπως ἄνευ οὐδεμιᾶς ἡμέρας ἀναπαύσεως, διὰ
νὰ κερδίσουν μόλις τὸν ἄρτον των, δύο δραχμὰς
καὶ τεσσαράκοντα λεπτὰ ἔως δύο καὶ ὅγδοοκοντα
ἡμερομίσθιον! Φθείρουν τὴν ζωὴν των, οἱ δυστυχεῖς
ἐργάται, φθείρουν τὴν υγείαν των, δηλιτηριαζόμε-
νοι, διὰ νὰ θρέψουν τὴν ἀτυχῆ οἰκογένειάν των, λυ-
πόσαρκον σύζυγον καὶ τέκνα. χάριν τοῦ γλισχροτά-

τοῦ τούτου ἡμερομίσθιου, οἱ δυστυχεῖς ἐργάται κα-
τέρχονται προώρως εἰς τὸν τάφον ἀφίνοντες συζύ-
γους καὶ μικρὰ ἀθῆρα πλάσματα, ἔργα, νὰ κυλι-
σθοῦν κατόπιν εἰς τὴν στέρεσιν, τὴν ἀνέχειαν, τὴν
ἀτιμίαν, τὸ ἔγκλημα. Χαρίν τοῦ ἄρτου μόνον, ὅπως
μὴ ἀποθένουν τῆς πείνης, οἱ δυστυχεῖς ἐργάται, οἱ
μεταλλορύκται, εἰσδύουν εἰς τὸ σκοτεινὰ σπλάγχνα
τῆς γῆς εἰς τοὺς λαβυρίνθους τῶν στοῶν, μέσα εἰς
τὸν μαῦρον κόσμον τοῦ μεταλλείου, νὰ ἐργασθοῦν,
νὰ ἔξωρύξουν τὸ ὑπόχρεον, τὸ ἀνθρωποκτόνον με-
ταλλευμα, σκάπτοντες ουχθημέρον τὰ σπλάγχνα
τῆς γῆς. Ζῶντες θάπτονται, οἱ δυστυχεῖς μεταλλο-
ρύκται, χάριν τοῦ ἄρτου μόνον, ὑπὸ τὰ κρυστάλλα τῆς
γῆς χώματα η̄ ἀκρωτηριάζονται καθιστάμενοι ἀνί-
κανο· πρὸς ἐργασίαν καὶ κατόπιν ἀποπεμπόμενοι, οἱ
δυστυχεῖς, ρίπτονται εἰς τοὺς πέντε δρόμους ὑπὸ τῶν
κτηνῶν ἀφεντικῶν τῶν, ναυάγια τοῦ κοινωνικοῦ
βίου, μέλλοντες ν' ἀποθένωσι τῆς πείνης η̄ νὰ τεί-
νωσι χείρας ἐλεημοσύνης, ὅπως καὶ τότε, ἐκδίκωνται
βανάυσως καὶ περιφρονοῦνται παρὰ τῶν ὑπαιτίων
τῆς φρικώδους ταύτης καταστάσεως των, ἐν ἡ̄ περι-
πειώσει τοῖς τείνουσι τὴν γείρα. Τι; νὰ δώσουν προ-
σοχὴν εἰς τούτους; Αὔτοὶ πλέον εἶναι ἀνίκανοι δῑ
ἐργασίαν, δὲν ἔχουν πλέον ζωὴν νὰ θυσιάσουν ὑπὲρ
αὐτῶν, τῶν παχυδέρμων κτηνῶν δὲν πρέπει καν
νὰ τοὺς θεωροῦν ὑπάρχοντας. ‘Εστείρευσεν η̄ πηγὴ
καὶ δὲν δύνανται πλέον νὰ τοὺς ἐκμεταλλευθοῦν καὶ
τοῖς εἶναι ἄχρυσοι.

‘Αθλία ζωὴ, πλήρης στερήσεων κόπων, καὶ βασι-
νῶν καθισταται ὁ βίος, τῶν δυστυχῶν τούτων ἐρ-
γατῶν, τῶν μεταλλορύκτων, ἀβίοτος. ‘Ηξέρχεται ὁ
ἄτυχης ἐργάτης κατάκοπος ἐκ τοῦ τάφου, εἰς τὸν
ὅποιον ἐπὶ πολλὰς ὥρας μένει κεχωσμένος, ἀδιακό-
πως ἐργαζόμενος καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκίαν του,
τὴν πτωχικὴν καλύβην του, διὰ νὰ ξεκουράσῃ τὰ
κατάκοπα μέλη του, καὶ εύρισκει ἀντὶ ζησίας τὴν
φωνὴν τῶν τέκνων του, τῶν ρακενδύτων, τῶν λιπο-
σάρκων, τὴν φωνὴν τῶν ἀγαπημένων τέκνων του,
νὰ ζητοῦν ψωμὶ ἀπὸ τὴν ἀτυχη, τὴν δυστυχισμένην
σύζυγον του, καὶ φεύγει ἀπ' ἐκεῖ, φεύγει ἀπογοητευ-
μένος καὶ ρίχνεται εἰς τὸ καπηλεῖο νὰ ξεκουράσῃ
ὄλιγον καὶ νὰ λησμονήσῃ τὴν κακομοιριά του, τὴν
δυστυχίαν του, τὴν φτώχειαν του, μὲ τὸ νερὸ τῆς λή-
θης. Καὶ ἐργάζεται μέσα βαθειὰ, στὴν γῆν, μέσα
εἰς τὸν θάνατον, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ πλευτῶσι
τὰ παχύδερμα ἔκεινα κτήνη, οἱ ἐκμεταλλευταὶ του.
‘Αλλ' ἡγειραν τὴν κεφαλὴν νὰ ζητήσωσι βελτίω-

σιν της άθλιας ταύτης καταστάσεως των, οι άτυχεῖς ούτοι εξωρυκταὶ τῶν μετάλλων ἡγειραν τὴν κεφχλήν, δὲν ἡδύναντο νὰ ύπομεινουν πλέον τὴν φοβερὸν αὐτὴν ζωὴν. Τούλαχιστον μακρὸν βελτίωσιν, αὔξησιν τοῦ ἡμερομισθίου (1) ζητοῦν.

Ἄλλ' ὅχι. ἐργάτα μεταλλούκτα, αἱ κάμηνοι, αἱ μηχαναὶ, τὸ προϊὸν τῆς ἐργασίας σου, τὰ πάντα ἔγενοντο διὰ τοῦ κόπου σου, διὰ τῆς ἐργασίας σου, διὰ τοῦ ἴδρωτος σου· ἀνήκουν λοιπὸν εἰς σὲ, καὶ μόνον εἰς σέ. Σὺ, καὶ μόνον σὺ, πρέπει ν' ἀπολαμβάνῃς τὸ προϊὸν καθ' ὄλοκληρὰν τῆς ἐργασίας σου. "Ολον τὸ προϊὸν τῶν κόπων σου πρέπει νὰ ζητήσῃς νὰ λάβῃς.

«Εἶναι καιρὸς νὰ κτυπήσῃς τὴν γοικομυρικὴν κοινωνίαν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὄποιον τὴν κάνει νὰ ζῇ».

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

— «Πεινῶμεν», φωνεῖ ὁ λαός,— καὶ διὰν λέγουμεν λαὸν ἐννοοῦμεν τὸν ἐργατικὸν, τούτεστι τὰ δύο τρίτα τῆς κοινωνίας— «Πεινῶμεν», ἀκούεται: φωνὴ ἐκ στηθῶν ἀδυνάτων ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῆς ἀδυναμίας τῆς κακῆς συντηρήσεως, φωνὴ ὑποτρέμουσα καὶ ἔκησθενιμένη ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πελνῆς, φωνὴ ἐσθεσμένη σχεδὸν ἐκ τῆς δουλείας, τῆς τυραννίας, φωνὴ ἡτις πρὶν παρέλθη πολὺς ἔτι χρόνος, θὰ λάβῃ ἰδίας χεροὶ τὴν δικαιοσύνην, τὸ δικαιώματα αὐτῆς, τὸ ἀνῆκον αὐτῆς, ἀπερ δρᾶξ ἐπιτηδείων ἐκμεταλλεύεται διὰ τοιούτου ἐπιτηδείου τρόπου, μῆτε καταντῶμεν νὰ τοὺς ὄνομάσωμεν κοινῆ γνώμῃ εὔρεγέτας Μαξ!!....

— «Εἶναι ὁ λαός ἐλεύθερος» λέγουσιν οἱ νόμοι τῶν γεγομένων ἐλευθέρων κρατῶν! εἶναι ὡς νὰ λέγωσι: «εἰναὶ ἐλεύθεροι οἱ ἐπιτηδεῖοι νὰ ἀφαιρῶσι καὶ αὐτὸ τὸ ὑποκάμιστον ἐκ τῶν μὴ ἐπιτηδείων» καὶ διοργανίζομεν ἑρτὰς, χάριν τῆς ἀπελευθερώσεως; μας! ναι, ἑρτάζομεν τὴν ἀπελευθέρωσιν Μαξ εἴς ἀλλοεθνῶν καὶ τὴν ὑποδούλωσίν Μαξ εἰς δράκα πολιτικῶν καὶ κεφαλαιούχων, ἐν λέξει μιᾶς, τῶν ἐπητηδείων.

Δυστυχεῖ ὁ λαός καὶ ὑπομένει νῦν μετὰ καρτερίας τὸς καταπιέσεις τῶν ἐπιτηδείων, ἀλλ' ἀλλοίμονον καὶ τρὶς ἀλλοίμονον ὅτε ούτος σεισματωμένος μετ' ἀλλαλαγμοῦ θέλει λάβει τὸ δρόλον ἀνὰ γείρας ἵνα ζητήσῃ τὰ ἀνήκοντα αὐτῷ, τὸν ἄρτον του, τὸν πλεῦτον του, τὴν ἐργασίαν του.

— «Υπομένει, ύπομένει ἀλλ' οὐκέτι μακρὸν ἡ ἡμέρα καθ' ἥν συλλέγων τὰς ὑπολειπομένας αὐτῷ δυνάμεις θέλει τιμωρήσει τοὺς αἰτίους.

— «Η περιφρονούμενη ἡδη κεχωρισμένη δύναμις τῆς

ἐργασίας θέλει ρίψει κραυγὴν ἀπελπισίας καὶ θέλει πλήξει τὸν αἵτιον ἀδυνατητῶς φωνοῦσα: «κάτω τὸ κεφάλαιον, ζήτω ἡ ἐργασία».

— «Η ἡμέρα ἔκεινη θὰ είναι χαριόσυνος, ἡμέρα καθ' ἥν θέλει ἀνυψωθῆν ἡ τῆς ἐλευθερίας σημαία, ἡ σημαία τοῦ Ἐλευθέρου Σοσιαλισμοῦ καθ' ἀπασχον τὴν ὑφῆλιον.

— «Ιδατε εἰς ποίαν κατάστασιν ἔχουσι φέρει εἰς ἀθλο: τὸν ἐργατικὸν λαόν· ἀποχωρίσαντες ἐπιτηδείως τὰ μέλη αὐτοῦ ἐνέσπειρχν ἐν αὐτῷ προλήψεις, ἀμάθειαν, κ.λ.

— «Ω ἐπιτηδεῖοι! φοβηθῆτε, φοβηθῆτε τὴν δργὴν τοῦ λαοῦ ὅπτες ἀρκετὰ ἐτηρανήθη, ἔξεδάρη, ἀπεμυζήθη, ἐταλαιπωρήθη, ὑπέμεινε, καιρὸς είναι ν' ἀναπετάσῃ τὴν σημαίαν τῆς Δικαιοσύνης τῆς Εύτυχίας, τῆς Ἀληθείας, τὴν σημαίαν τῆς Ἰσότητος, τῆς Ἀδελφότητος καὶ Ἐλευθερίας.

— Η «ΕΠΙ ΤΑ ΠΡΟΣΩ»
θὰ πωλήσται ἀνὰ τὰς ὅδοις ἀντὶ 5 λεπτῶν

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

— Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὑπάρχουσι ταῦν ἀντῶν 50,000 γυναικῶν, αἱ δοποὶ τυγχάνουσι πανεπιστημακῆς παιδεύσεως.

— Πολλαὶ πολιτεῖαι τῆς μεγάλης Βορειο-αμερικανικῆς Όμοσπονδίας ἔχουσιν ἰδρύσει σῶμα ἀστυνομικῶν ἐκ γυναικῶν, τὰ καθήκοντα τῶν ὅποιων είναι νὰ συλλαμβάνωσι, φυλακίωσι· καὶ ἐπιτηδόνι τὰς κακούργους γυναικάς. Ἐν τῷ ἀστυνομικῷ κατάστηματι τῆς Νέας Υόρκης ἔχει διωρισθῆνας τις ὡς γραμματεὺς καὶ στενογράφος τῆς ἀστυνομίας ἐκτελεῖ δὲ ἐργασίαν διῆν θὰ ἔξετέλουν δύο ἀνδρες.

— Η Ισχύουσα Πολιτεία καθίστα τὸν ἀνθρωπὸν ἀτελῆ διδάσκουσσα καὶ ἐπιβάλλουσσα καὶ γονιμοποιοῦσσα τὸ κακόν.

— Γ. Δημόπουλος

— Ο ἀνθρωπὸς ὁ δόποιος ἐργάζεται καὶ στεφεῖται δὲν είναι ἐλεύθερος.

— Πλ. Δρακούλης

— «Εκαστος ἀνθρωπῶς ἴδια καὶ πάντες δόμοι δρῆσθενται πρὸς ἐπιτυχίαν καὶ ἰδρυσιν μεγάλου κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος, ἐν φὲ νὰ βίσιλεψῃ ἡ Εὐθυμερία, ἡ Πρόδοση, ἡ Ισότητη, ἡ Δικαιοσύνη, ἡ Ἐλευθερία καὶ ἡ Ἀγάπη, καὶ πρὸς καταπολέμησον τοῦ ὑπάρχοντος, τὸ δόποιον κατατρύγεται πάντα τὰ ἐπὶ τοῦ πλανῆτου τούτου οἰκοῦντα λεγκὰ δύτα ἔνεκα κακῶν καὶ ἀθλίων συστημάτων, οἵτινα παρήγαγε κοῦφος ἐγωστήματος.

— «Η ἐντελῆς μεταβολὴ τῆς ὑφισταμένης ἀθλιωτάτης καταστάσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἡ ἐντελῆς ἀπαλλαγὴ αὐτῶν ἐπὶ τὴν μέρεμναν τῆς αὔριον εἶναι ἐργον αὐτῶν τῶν ἰδίων.

— «Ο πως ὁ ἀνθρωπὸς δυνηθῇ νὰ διακρίνῃ τὸ Καλόν διὰ τοῦ Κακοῦ ἔχει ἀνάγκην ἐκπατεύσεως προστοκόσης, καθιστώσης αὐτὸν ἱκανὸν πρὸς τοῦτο. Γ. Δημόπουλος

— «Η δραχμὴ τοῦ κεφαλαιούχου εἶναι μεγαλητέρα τῆς δραχμῆς τοῦ ἐργάτου.

— Πλ. Δρακούλης

«Ἐπὶ τὰ πρόσω

ιφημερίς ἔνδομασιαῖα—τῶν συμφερόντων τοῦ ἀνθρώπου

«Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τῷ εὖ, ἀλλ᾽ ἐν τῷ εὖ τῷ πολὺ»

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: ἑτησία δραχμὰς 2.—ἔξαμηνος δραχ. 1.

Τιμὴ τοῦ φύλλου λεπτὸς 5

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

θέλουσιν εἰσπραχθῆ, αἱ μὲν ἔξαμηνοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πληπτοῦ μηνὸς, αἱ δὲ ἑτήσιαι περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔνδεκάτου.

Γραφεῖα διευθύνσεως καὶ διεκπεραιώσεως: ΕΝ ΕΛΛΑΣΙ

Γραφεῖα συντάξεως ΕΝ ΤΑ ΚΟΣΜΟ

Διεύθυνσις ἐπιστολῶν καὶ τηλεγραφημάτων:

I. M. ΜΑΓΚΑΝΑΡΑΝ Πάτρας

ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ**ΔΙΑΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΙΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΗΣ**

“Οταν ἄτομόν τι ἔχει κατορθώσῃ ν' ἀναγνωρίζῃ πάνθ' ὅσα ἀδικήματα ἔγκλείουν αἱ σημεριναὶ διδασκαλίαι: ὅταν ἔχει αἰσθανθῆ ὅλον τὸ βάρος τῶν κοινωνικῶν ἀδικιῶν: ὅταν ἔχει ἐννοήσῃ ἀπασαν τὴν ἔκτασιν τῆς λύπης τῆς δοπίας πάσχει δὲ πέντε: ὅταν ἔχει κατορθώσῃ νὰ σχηματίσῃ ἴδεαν ἀκριβῆ περὶ παντὸς ὅπερ βαίνει ἀθλίως, χαμερπώς, ἀτίμως, ὑποκριτικῶς ἐν τῇ σημερινῇ κοινωνίᾳ, καὶ ὅταν ἀνασύρῃ τὸν πέπλον τῆς δικαιοσύνης, τῆς εἰλικρινείας, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀληθείας, αὐτὸς δὲ ἀνθρωπὸς δὲν δύναται νὰ ἡναι ἢ ἐπαναστάτης.

‘Ἄλλ’ ἔνν αὐτὸς δὲ ἀνθρωπὸς ρίψῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ θεωρήσῃ ἐπὶ μιαν στιγμὴν τὴν ἔξελιξιν τῆς μὲ τὰς ἐπαναστάσεις της, θὰ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ ἡναι ἐπαναστάτης, ὅτι πρέπει ὅχι μόνον νὰ πολεμήσῃ τὰ κακά, ἀτινα μᾶς κατατρώγουν, ἀλλὰ ν' ἀναζητήσῃ μεταξὺ αὐτῶν τὰς αἰτίας ὅπως τὰς καταστρέψῃ.

‘Ο ἀνθρωπὸς οὗτος ἀναζητῶν τὰς αἰτίας τῆς ἀθλιότητός μας θ’ ἀναγνωρίσῃ ὅτι αὐταὶ μᾶς ὑποδουλώνουν ὀλεθρίως καὶ ὅτι ἐν ἀποτέλεσμα γίνεται αἰτία τῶν δεινῶν μας.

Πράγματι θὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἔχει ὑπάρχωσι πτωχοί, προέρχεται διότι ὑπάρχουσι πλούσιοι, διότι τὸ κεφάλαιον δὲν εἶναι ἢ ἀποτέλεσμα τῆς ἴδιοκτησίας, καθὼς ἡ ἴδιοκτησία εἶναι τῆς οἰκογενείας, ἡτις αὕτη μόνη δὲν εἶναι ἢ ἀποτέλεσμα τοῦ μεγάλου πρωταρτίου τῆς κοινωνίας ἀθλιότητος: τῆς ἔξουσίας.

‘Οταν συλλογισθῇ τοιούτοτρύπως δὲ ἀνθρώπος οὗτος, θὰ ἐννοήσῃ ὅτι πρέπει τὸ πᾶν νὰ προσθέληται καὶ τὸ πᾶν νὰ καταστραφῇ, ὅτι δὲν θὰ δυνηθῇ τις νὰ κτυπήσῃ τὸ κεφάλαιον καὶ νὰ προστατεύσῃ τὴν ἴδιοκτησίαν, καὶ νὰ δώσῃ κτύπημα ἀξίνης εἰς τὴν ἴδιο-

κτησίαν καὶ νὰ φεισθῇ τῆς οἰκογενείας, ὅχι πλέον διὰ δὲν θὰ δυνηθῇ τις νὰ ὑποσκάψῃ εἰς τὰ θυμέλια της τὴν τελευταίαν ταύτην χωρὶς νὰ κρημνίσῃ τὴν ἔξουσίαν καὶ τάναπαλιν.

‘Οθεν δὲ ἀνθρωπὸς οὗτος ἔσται σοσιαλιστής ἐλεύθερος καὶ ἐπομένως ἀδιάλλακτος:

Καὶ ἡμεῖς ωσαύτως.

Α ΜΑ ΘΕΙΑ

‘Η ἀμάθεια εἰς τὸν λαὸν τὸν ἐργατικὸν ἔχει λάθει μεγάλας διαστάσεις

‘Η ἀμάθεια παρὰ τῷ ἐργάτῃ εἶναι τοσαύτη δση καὶ ἡ ἀθλιότης καὶ ἡ δυστυχία, ἡτις κατατρύχει αὐτὸν.

‘Ἐν δσῳ ἡ δυστυχία καὶ ἡ ἀθλιότης ἔξακολουθεῖ νὰ παρακολουθῇ κατὰ πόδας καθ' ὅλην τὴν ζωὴν του τὸν ἐργάτην, ἡ ἀμάθεια θὰ βασιλεύῃ παρ' αὐτῷ.

‘Η κοινωνία οὐδόλως φροντίζει, ως νὰ μὴ εἴχε καθῆκον, νὰ διευκολύνῃ παρὰ τοῖς τέκνοις τοῦ ἐργατικοῦ λαοῦ τὴν ἐκπαίδευσιν.

Διὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐκπαίδευσιν παρὰ τοῖς τέκνοις τοῦ λαοῦ τοῦ ἐργατικοῦ η κοινωνία δρείλει νὰ διευκολύνῃ πρῶτον τὴν οἰκονομικὴν θέσιν τοῦ ἐργάτου.

‘Ο ἐργάτης σήμερον μὴ δυνάμενος ἐκ τοῦ γλυσχροτάτου ήμερουσθίου, τὸ δροῖον λαμβάνει, ως ἀνταλλαγμα ἐκ τῆς πολυώρου καὶ πολυμόρθου ἐργαγασίας του, νὰ θρέψῃ τὴν οἰκογένειάν του, ἀναγκάζεται ἔκων ἄκων, δημα τὰ τέκνα του ἔλθωσιν εἰς ἡλικίαν μόλις νὰ δύνανται νὰ ἐργασθῶσιν, δημα τὰ θέτη εἰς ἐργασίαν τινα, θνα συνεισφέρωσι καὶ ταῦτα εἰς τὸν οίκον τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς των.

‘Η ἀθλιότης, λοιπὸν, καὶ ἡ ἀμάθεια εἶναι ἀλληλένδεται διὰ νὰ ἐκλείψῃ τὸ ἐν πρέπει νὰ καταργηθῇ τὸ ἔτερον.

‘Οταν δὲ λαὸς παύσῃ νὰ εἶναι ἀμαθής, θὰ παύσῃ καὶ νὰ δυστυχῇ. Θὰ παύσῃ νὰ εἶναι δοῦλος τῶν ἐκμεταλλευτῶν.

‘Η ἀμάθεια τοῦ δεσμεύει τὴν διάνοιαν καὶ δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἶναι δοῦλος, ήμερόδουλος· δηλαδὴ διὰ τοῦ, ἡ κατάστασίς του εἶναι χειροτέρα καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀρχαίου δούλου, δοτις, ναὶ μὲν εὐρίσκετο ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς κυριαρχίας, ἀλλ’ εἰχεν ἔξασφαλίσει τὴν μέριμναν τῆς ἐπομένης ημέρας. Η ζωὴ του εἶς τὸν κύριον του ἥτο πολύτιμος· ἡναγκάζετο νὰ τὸν τρέψῃ καλῶς, δημα καθισταται ἵκανὸς δι’ ἐργασίαν. ‘Ἐν δὲ σήμερον δὲ ἐργάτης ὅχι μόνον δὲν τρέφεται καλῶς, ἀλλὰ καὶ δὲν γνωρίζει ἐὰν τὸν αὔριον θὰ ἔχῃ ἐργασίαν, ἀκολούθως αὐτὸς καὶ ἡ σικογένειά του ἀρτον.

‘Η ἀμάθεια τυφλώνει τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ νὰ φωτισθῇ τὸ πνεῦμα του πρέπει νὰ παύσῃ νὰ εἶναι ἀμαθής. ‘Οταν παύσῃ δὲ ἐργάτης νὰ ἡναι ἀμαθής, θὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἶναι δοῦλος. Καὶ δὲν ἐ-

νοήσης δτι είναι δύολος, θά σπάσῃ τάς ἀλύσσεις τῆς δουλειας.

Αλλὰ δπως καταστῇ τις ἀλγθῶς ἐλεύθερος, πρέπει νὰ μεταβληθῇ ἄρδην ἡ παροῦσα κοινωνία.

ΑΝΑ ΤΗΝ ΓΗΝ

Ελλάς. Καμάριζα (Λαυρίου). Δισχίλιοι ἔργαται, οἱ ὅποιοι ἐργάζονται εἰς τὸ ἐν Καμαρίζη τοῦ Λαυρίου μεταλλεῖον, ἐκήρυξαν τὴν πρωΐαν τῆς παρελθόντης Δευτέρας ἀπεργίαν ζητοῦντες αὔξησιν ἡμερομισθίου καὶ ἕδρυσιν νοσοκομείου καὶ φαρμακείου. Ή καταπίσσις ἦν ὑφίσταντο, ἡ ἀθλιότης καὶ ἡ δυστυχία, ἥτις ἐφθασεν εἰς τὸ ὑπέρτατον σημεῖον, τοὺς ἡναγκάσε νὰ προβῶσιν εἰς τὸ διάδημα τοῦτο. Πρὸ δύο ἑβδομάδων ὁ αὐτόθι ἀνταποκριτής μας ἀγήγγειλεν ἡμῖν δτι εἶχε παρὰ τῶν ἐργατῶν ἀποφασισθῆ τὸ τοιοῦτον ἀλλὰ δὲν ἐθεωρήσαμεν τὸ πρᾶγμα καὶ τόσον σπουδαῖον, διότι γνωρίζομεν δτι ὁ τράχυλος τοῦ "Ελληνος ἐργάτου μόνον τὸν ζυγὸν τοῦ ἀντιθέτου πολιτικοῦ κόμματος δὲν ὑποφέρει, ἐκμεταλλευτικὸν ὅμως μόνον νὸν ὑπομένη γνωρίζει. Τὴν ἐσπίραν τῆς παρελθόντης Κυριακῆς ἐλήφθη δριστικὴ ἀπόφασις νὰ μὴ ἀναλάθωσι τὴν ἐπομένην ἡμέραν τὰς ἐργασίας των, ἐὰν δὲν εἰσηκούντο πρότερον αἱ αἰτήσεις των. Ἡτο ἡ 9)2 π.μ. τῆς Δευτέρας καὶ οἱ ἐργάται συνεπυκνοῦντο πρὸ τοῦ οἰκήματος τῶν γραφείων τῆς διευθύνσεως, ζητοῦντες ν' ἀνακοινώσουν νὰ παραπονάτων καὶ τὰς αἰτήσεις των. Ἐν τῷ μεταξὺ εἰδοποιηθεὶς ὁ διευθύνων κ. Σερπιέρης καταφθάνει καὶ ἔχρονται οἱ ἐργάται ἐκθέτοντες τὰς αἰτήσεις των καὶ τὴν ἀπόφασιν των. Ἀλλ' ὁ κ. Σερπιέρης ἐφαίνετο μᾶλλον μὴ ἐνδίδων, μόνον τὴν αὔξησιν τοῦ ἡμερομισθίου παραδεχθεὶς καὶ ταύτην ἐλαττωμένην κατά τι ὑπὸ τοῦ δρισθέντος ὑπὸ τῶν ἀπεργούντων ποσοῦ. Οἱ ἐργάται ἐζήτουν 3,50 ὁ δὲ διευθύνων ἐπέμενεν εἰς δραχ. 3,30. Ἐπῆλθεν ἡ μεσημέρια καὶ οἱ ἐργάται ἀπῆλθον νὰ γενυματίσωσι, ἀφ' οὐ δ διευθύνων κ. Σερπιέρης ὑπεσχέθη δτι μετὰ μεσημέριαν θὰ σηκητηθῶσιν καὶ πάλιν αἱ αἰτήσεις των. Ἡτο σχεδὸν ἡ 2 ὥρα μ.μ. καὶ οἱ ἐργάται εὐρίσκοντο, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, καὶ πάλιν πρὸ τῶν γραφείων καὶ ἐζήτουν νὰ εἰσέλθουν, ἐν ὧ δ ἡ κ. Σερπιέρης ἔσωθεν συσκέπτετο περὶ τοῦ πρακτέου μετὰ τῶν μηχανικῶν Ραμπώ, Παζεράλ καὶ Σαρπαντίε Ρουπέ, καὶ τῶν γεωμετρῶν καὶ ἐργοδηγῶν Φρειδερίκου Κανιάκ, Σάλτου, Γεωργίου Δορίγου καὶ Δελφός. Οἱ ἀπεργοῦντες ἤθελον νὰ εἰσέλθουν ἐπιμόνως, ἀλλ' οἱ στρατιώται τοὺς ἀπωθοῦν ἐξερεθίζοντες αὐτοὺς. Αἴφνης ἀπὸ τοῦ γραφείου ρίπτεται εἰς πυροβολισμὸς, εἰς δ' ἐργάτης ἐξαπλοῦται χαμαὶ νεκρός. Τὸ πλῆθος ὡς ἐκ τούτου δὲν συγκρατεῖται πλέον. Μένεται κυριολεκτικῶς. Ρίπτει λίθους καὶ μεταλλεύματα κατὰ τοῦ γραφείου, εἰς δ ἐύρισκονται δ διευθύνων κ.λ. Διὰ δυναμίτιδος ἀνατινάζει τὰς

ἀποθήκας τῶν ὑλικῶν, τὸ δὲ πῦρ μεταδίδεται εἰς τὸ ἔλαιον. Οἱ στρατιώται πυροβολοῦν κατὰ τοῦ πλήθους· φονεύονται δύο καὶ πολλοὶ τραυματίζονται, ἄλλοι μὲν βαρέως, ἄλλοι δ' ἐλαφρώς. Οἱ ἀπεργοῦντες εἴτι περισσότερον ἔκμανέντες θέτουσι πῦρ. πῦρ παντοῦ. Τὰ οἰκήματα τῆς ἔταιρίας ἀποτεφροῦνται. Ἡ στρατιωτικὴ δύναμις ἀναγκαζεται, νὰ τραπῇ εἰς φυγήν. Ὁ κ. Σερπιέρης καὶ λοιποὶ σώζονται ἄλλοι μὲν τραπέντες εἰς φυγὴν ἄλλοι, δὲ μεταμφιεσθέντες. Τέλος ἐπεκράτησεν ἡ συχία. Οἱ ἐργάται εἶχουν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀναλάθουν τὰς ἐργασίας των, ἐὰν δὲν εἰσακούσθωσιν αἱ αἰτήσεις των καὶ δὲν βελτιωθῇ ἡ θέσις των. Οὕτω συνέβησαν κατὰ τὰς ἡμετέρας πληροφορίας αἱ σκηναὶ ἐν Λαυρίῳ.

Απὸ τὸ προσεχές φύλλον θὰ δημοσιευθῇ εἰς τρεῖς συνεχεῖς ἀριθμοὺς ὡς

ΕΠΙΦΥΛΛΙ
«ΕΡΓΑ ΙΑΤΡΩΝΩΝ»
Γ. Α. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Aux administrations des journaux «Le libertaire», «Les temps nouveaux», «La sociale», «La revue blanche», et «La plume» Paris—Notre adresse: Jean M. Manganaras, journal «Epi ta proso» à Patras, Grece.

les temps nouveaux Paris—J'ai bien reçu. Veuillez s'il vous plaît me signer par lapis coloré les chapitres les plus interessants pour transmission a mon journal.

Ι. Ζ. Πύλον. Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐγράφομεν ἄλλοτε εἰς τὸν «Σοσιαλιστὴν» τὰ ἔξης: Τὰ δύο-τρίτα τῆς σημερινῆς κοινωνίας οὐδὲν χρήσιμον καὶ ὡφέλιμον παράγουν, διότι χρησιμεύουν νὰ υπηρετοῦν καὶ ἔκτελούν τὰς ὄρεξεις τῶν πλουσίων μόνον ἡμισυ-τρίτον ἐργάζεται νὰ θρέψῃ τὸ ὑπολοιπόμενον ἐτερον ἡμισυ-τρίτον ἀφθόνως καὶ λίαν ἐστερημένως τὰ δύο καὶ ἡμισυ-τρίτα (δηλ. τὰ δύο-τρίτα ποῦ χρησιμεύουν νὰ υπηρετοῦν τὰς ὄρεξεις τῶν πλουσίων, καὶ τὸ ἡμισυ-τρίτον, τρέφει ἀπασαν τὴν κοινωνίαν). Δηλαδή, τὸ ἡμισυ-τρίτον τῆς κοινωνίας λαμβάνει σχεδὸν ἀπασαν τὴν παραγωγὴν, διότι τρέφεται καὶ ἐνδύεται καὶ βιοὶ πολυτελῶς ἀποστέρων καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀρτου καὶ τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῆς κατοικίας ὅχι μόνον τὰ δύο-τρίτα, ἀπερ υπηρετοῦν αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἡμισυ-τρίτον, τὸ ὅποιον παράγει. Τὰ δύο ἡμισυ τρίτα ἐργάζονται καὶ στερούνται, διότις ἀπολαμβάνει τὸ ἡμισυ-τρίτον.

Ν. Μωραΐτην καὶ λοιπούς. Αθήνας. Ακριβῶς περὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος ἔχομεν γράψει εἰς τοὺς «Νέους Καιρούς» εἰς Παρισίους δταν λάθωμεν ἀπάντησιν θὰ συμμορφωθῶμεν μὲ τὰ ἐν αὐτῇ γραφόμενα.

Δ. Αρνλ. Αθήνας. Γράψατε μας ποῦ εὑρίσκεται δ τάκη. Αποστείλλατε του τὸ φύλλον.